

SESIUNEA OMAGIALĂ „MIRCEA MALIȚA LA 90 DE ANI“

În ziua de 20 februarie 2017 a avut loc, în Aula Academiei Române, sesiunea omagială „Mircea Malița la 90 de ani“, organizată de Institutul de Științe Politice și Relații Internaționale „Ion I. C. Brătianu“ (ISPRI) și de Fundația Universitară a Mării Negre (FUMN), sub egida Academiei Române. Absolvent de Matematică și de Filosofie, profesor universitar și matematician de renume, director al Bibliotecii Academiei Române, adjunct al ministrului Afacerilor Externe, ministru al Învățământului, diplomat, membru al Academiei Române și a numeroase organizații internaționale, președinte fondator al FUMN, specialist în viitorologie, creator al unei noi discipline, cliomatematica, autor neobosit a numeroase volume științifice în mai multe domenii, scriitor de eseuri și memorialist, Mircea Augustin Malița este una dintre cele mai importante personalități ale culturii și diplomației românești din ultimul secol.

În Aula Academiei au fost prezenți, la acest moment aniversar, pe lângă numeroși academicieni, foști colegi, cercetători ai institutelor Academiei Române, membri ai familiei, prieteni și discipoli, printre care Excelența Sa Kisaburo Ishii, ambasadorul Japoniei în România, fostul președinte al României Emil Constantinescu, fostul prim-ministru Petre Roman, fostul ministru al Afacerilor Externe Lazăr Comănescu, fostul ministru și actual consilier de stat la Administrația Prezidențială Constantin Dudu Ionescu.

În deschiderea sesiunii omagiale, președintele Academiei Române, domnul acad. Ionel-Valentin Vlad, a prezentat pe scurt cariera profesională și diplomatică, precum și bibliografia celui aniversat, insistând asupra importanței contribuției domnului acad. Mircea Malița în domeniul cercetărilor prospective, pe care l-a inițiat în România, precum și în cel al educației. În viziunea acad. Mircea Malița, schimbările în educație nu trebuie să se vadă, iar școala ar trebui să fie caracterizată în primul rând de: seriozitate, disciplină și claritatea obligațiilor.

Domnul acad. Dan Berindei, președintele Secției de Științe Istorice și Arheologie a Academiei Române, a adus un omagiu „inteligentei românești întruchipate într-un om deosebit – Mircea Malița“, „un adevărat renașcentist“ – și a scos în evidență contribuțiile sale remarcabile în domeniul istoriei, precum și rolul important pe care l-a jucat în istoria României, ca om care aparține celor care „nu doar au trăit, ci au și făurit istorie“, „un patriot dăruit țării sale, el, un om universal, strălucind pe oricare meridian al acestei lumi“.

În continuarea seriei de cuvântări, domnul academician Nicolae Manolescu a subliniat temeinicia formației intelectuale și enciclopedismul lui Mircea Malița, care a studiat în mod strălucit două domenii foarte diferite, precum matematica

și filosofia și a fost mereu preocupat de perfecționarea cunoștințelor sale. El a omagiat, de asemenea, preocuparea acad. Mircea Malița pentru școală, pe care a privit-o mereu nu în dimensiunea sa imediată, ci în perspectivă, precum și activitatea acestuia în domeniul diplomației, în care a strălucit, dovedind că „un diplomat adevărat“ putea să-și facă meseria și într-o „lume în care totul se hotăra într-un singur loc“.

Cuvântarea domnului academician Nicolae Panin, președintele Secției de Științe Geonomice a Academiei Române, a scos în evidență „amplitudinea, complexitatea și polivalența gândirii academicianului Mircea Malița“ și patriotismul acestuia, demonstrat de faptul că „a avut întotdeauna în vedere ca România să fie beneficiarul legăturilor diplomatice și economice pe care le făurea“. El a înțeles importanța geopolitică deosebită a Mării Negre și a poziției României în această zonă, fiind una dintre primele personalități care au inițiat o serie de acțiuni pentru afirmarea rolului României în această regiune, cea mai importantă dintre ele fiind înființarea FUMN, al cărei președinte fondator este, la inițiativa sa.

În panegiricul închinat lui Mircea Malița, ambasadorul Liviu-Aurelian Bota, președintele Consiliului Director al FUMN, l-a omagiat pe cel care „a fost și rămâne un model de urmat“, „o mare personalitate a diplomației române“, care, cu multă distincție, „și-a consacrat talentul și energia servirii poporului din care face parte“.

Cu toate că nu a putut să participe la lucrările acestei sesiuni, domnul ambasador Emil Hurezeanu a dorit să îi aducă omagiul său domnului acad. Mircea Malița, prin intermediul unei filmări înregistrate la Ambasada României din Germania, în care a evocat descoperirile și întâlnirile personale cu cel sărbătorit. Dumnealui și-a exprimat respectul față de atitudinea demnă, de calitățile și de realizările scriitorului, pedagogului, memorialistului și mai ales față de viziunea diplomatică a lui Mircea Malița, „un om cu viziune strategică și cu suport intelectual, ideatic, modern și profund în creația sa literară, în diplomație, în continuitatea lui Titulescu sau Gafencu“, care, cu multă atenție la nuanțe și subtilități, a pus întotdeauna interesele naționale ale României pe prim-plan.

Domnul profesor universitar Dan Dungaciu, director al Institutului de Științe Politice și Relații Internaționale „Ion I. C. Brătianu“, Academia Română, și președinte al FUMN, și-a dedicat alocuțiunea moștenirii propedeutice a diplomatului și academicianului Mircea Malița, scoțând în evidență ceea ce a învățat de la acesta. Prima astfel de lecție este cea a anvergurii – ca diplomat Mircea Malița a gândit la scară mare, fiind conștient că gândirea minoră nu avea să aducă beneficii României. Două dintre rezultatele concrete ale acestei gândiri sunt Colocviul organizat la 26-28 iunie 1969 la București, sub egida Asociației de Drept Internațional și Relații Internaționale, unul dintre cele mai importante evenimente internaționale organizate în România, și crearea FUMN, din al cărei Consiliu Științific au făcut parte specialiști în diverse domenii, recunoscuți la nivel mondial. Alte lecții pe care trebuie să le învățăm de la Mircea Malița sunt viziunea strategică, care este strâns legată de anvergură și curajul academic – acela de a contesta teze încetățenite în spațiul public. Mircea Malița lasă, de asemenea, contemporanilor și posterității lecția unui constructor pragmatic de instituții,

unui om al faptei, precum și pe cea privitoare la importanța culturii în cariera diplomatică și nu numai, pe cea a cumpătării în judecăți și abordări și pe cea a patriotismului, care este, în cazul său, un patriotism discret, manifestat mai degrabă prin fapte decât prin vorbe.

Ultimul care a luat cuvântul a fost chiar domnul academician Mircea Malița, care, cu deosebită modestie, a afirmat că cele spuse despre el îl copleșesc, că „este prea mic pentru o adunare așa de mare“ și că ceea ce conferă cu adevărat importanță acestei zile este prezența în Aula Academiei a tuturor celor veniți să îl omagieze. În opinia domniei sale solidaritatea este foarte importantă, pentru că ea este singura pe care trebuie să contăm „într-o lume care se anunță întunecată“. Acad. Mircea Malița și-a continuat cuvântarea manifestându-și constanta preocupare cu privire la „un subiect deloc banal“, definiția omului, și a evocat trei personalități diferite, pe care le-a cunoscut de-a lungul vieții: Mihail Sadoveanu, Grigore Moisil și Ion Gheorghe Maurer. Mesajul său s-a încheiat cu mulțumiri adresate organizatorilor evenimentului.

Cu ocazia acestei sesiuni, Editura Institutului de Științe Politice și Relații Internaționale „Ion I. C. Brătianu“ a lansat trei noi apariții, care au putut fi achiziționate de la standul Editurii, alături de alte lucrări scrise de cel omagiat: un număr special al „Revistei de Științe Politice și Relații Internaționale“ dedicat domnului academician Mircea Malița, intitulat chiar „Mircea Malița la 90 de ani“, ultima carte a celui sărbătorit prin această sesiune, *În bătaia timpului*, și un dosar inedit despre Colocviul de la București din 1969, care a făcut posibilă Conferința de la Helsinki.

Ana-Maria Iancu

**RĂZBOIUL INFORMAȚIONAL, SUB LUPĂ. EVENIMENT
DEDICAT LANSĂRII PRIMEI STRUCTURI DE ANALIZĂ
ȘI EVALUARE A RĂZBOIULUI INFORMAȚIONAL ȘI
COMUNICARE STRATEGICĂ DIN ROMÂNIA**

În cadrul Institutului de Științe Politice și Relații Internaționale „Ion. I. C. Brătianu“ (ISPRI), sub egida Academiei Române, s-au pus bazele unei noi structuri de cercetare științifică unice prin felul și misiunea sa în România – Laboratorul de Analiză a Războiului Informațional și Comunicare Strategică (LARICS). Cu obiective clare și agendă separată, LARICS își propune să ofere expertiză și analiză asupra evenimentelor interne și externe din România și Republica Moldova, să evalueze și monitorizeze presa internațională și astfel să devină o sursă de avertizare timpurie în ceea ce privește posibile campanii publice de dezinformare declanșate pe teritoriul celor două state în contextul actualelor confruntări de tip război informațional.

Astfel, pe 26 aprilie 2017, în incinta Aulei Academiei Române, Institutului de Științe Politice și Relații Internaționale „Ion. I. C. Brătianu”, în parteneriat cu Fundația Universitară a Mării Negre (FUMN) a organizat Conferința de lansare a Laboratorului, inaugurând funcționarea oficială a acestuia în componența ISPRI. Evenimentul s-a bucurat de un interes deosebit, manifestându-se prin prezența numeroasă a cercetătorilor, academicienilor, profesorilor universitari, diplomaților, jurnaliștilor, studenților precum și altor persoane interesate.

Evenimentul a fost deschis de către Secretarul General al Academiei Române, Victor Voicu, care a salutat inițiativa menționând că este una necesară mai ales în contextul amenințării Federației Ruse la adresa României și UE, exercitată prin armele războiului informațional. Tot el a atras atenția publică asupra faptului că asistăm la „un război hibrid al românilor împotriva românilor” și că acesta este de fapt, cel mai periculos tip de război pentru societatea românească.

În continuare, Dl. Voicu în calitatea sa de moderator, a oferit cuvântul d-lui Academician Ioan-Aurel Pop, rectorul Universității Babeș-Bolyai, care și-a început discursul prin constatarea că războiul informațional se desfășoară atât de ușor și productiv astăzi pentru că receptorul informațiilor emise este nici mai mult, nici mai puțin „tabula rasa”. „Există pericolul generațiilor care din lipsă de cunoștințe, pot fi bombardate cu orice informație”, menționează acesta, semnaland că cel mai bun instrument contra propagandei și intoxicării cu informație este „creierul uman, pe care trebuie să-l cultivăm și educăm”. Academicianul și-a continuat discursul prezentând exemple de discursuri și „adevăruri” folosite de Ungaria, într-un veritabil „război comunicațional și de informare” pe care îl poartă cu România, succesul acestora reieșind tocmai pe fondul unei necunoștințe crase a societății românești și grijii pentru educație care lipsește cu desăvârșire în România.

Evenimentul a continuat cu discursurile d-lui Academician Daniel Dăianu, prof. univ. Cătălin Zamfir, și d-lui Ambasador Cristian Diaconescu, membru al Consiliului de experți LARICS, care și-au exprimat salutul la adresa inițiativei și au constatat necesitatea unei astfel de structuri de cercetare în România. Dl. Ambasador Cristian Diaconescu, a explicat că nu i se pare puțin ideea de a avea în Academia Română un astfel de Laborator, pentru că „problema războiului informațional, conștientizat și explicitat la nivel mondial (...) din punct de vedere politic este recunoscută în România. „Fie vectorul politic din România nu conștientizează pericolul și vulnerabilitățile pe termen lung, fie are propriile motive să tacă, ceea ce ar fi o chestiune extrem de interesantă și complicată” a adăugat acesta, aducând trei exemple de campanii informaționale care au reușit să blocheze decizii de politică externă la nivel internațional, în care era implicată România.

În încheierea conferinței, cuvântul i-a fost acordat d-lui Prof. univ. Dr. Dan Dungaciu, Director ISPRI și inițiatorul LARICS. Dl. Profesor a ținut să menționeze că LARICS nu se va concentra la început pe numai pe „fake news” (știri false care pot fi folosite în scop propagandistic), așa cum fac deja multe alte organizații din întreaga lume, din simplul motiv că deocamdată acest concept ar fi prea vag. LARICS se va concentra pe analiza mediilor sociale și mecanismelor neîncrederii în instituții și lideri – „geopolitica neîncrederii”, pe baza cărora

războiul informațional are succes nu doar în România, ci și în UE. „Dacă ne raportăm strict la cei care lansează informațiile false, dar nu căutăm să înțelegem mediul în care informația e lansată, atunci ratăm cel puțin jumătate din tablou, probabil jumătatea cea mai importantă. În sensul acesta, ne interesează lipsa de încredere în instituții, în țesătura socială a comunității respective. Neîncrederea instituțională e direct proporțională cu eficacitatea unui război informațional“, a explicat prof. Dan Dungaciu.

În încheiere, directorul ISPRI a prezentat exemple concrete despre manifestarea potențialului neîncrederii în realitatea socială, fiind de părere că România deocamdată rezistă războiului informațional care vine din partea Federației Ruse, dintr-o cauză simplă, există „o lipsă de încredere în Federația Rusă și în mesajele explicite care vin de acolo“. Pericolul însă, pe de altă parte, vine din existența „neîncrederii în instituțiile sociale, politice din România. Asta nu înseamnă că o confruntare cu Rusia nu există sau nu va exista. Va exista prin intermediari. Ne vom confrunta în următorii ani cu asemenea tip de bătălie în care vor fi prezente și mesaje de la Budapesta și de la Moscova“, a adăugat la final acesta.

Invitații au avut ocazia să pună întrebări și să discute aspectele dezbătute în timpul conferinței, în cadrul unei recepții publice ulterioare conferinței, unde au fost prezenți membrii Consiliului de Experți LARICS și vorbitorii cheie.

Tatiana Cojocari

LANSAREA ENCICLOPEDIIEI RELAȚIILOR INTERNAȚIONALE LA BOOKFEST

Sâmbătă, 27 mai 2017, la standul RAO din cadrul Salonului Internațional de Carte Bookfest a avut loc lansarea primei enciclopedii a relațiilor internaționale, concepută la o asemenea scară, de cercetătorii români, sub egida Academiei Române.

Enciclopedia relațiilor internaționale, al cărei coordonator este Dan Dungaciu, nu este doar un inventar clasicizat de doctrine, strategii, concepte sau evenimente globale majore, ci și o oglindă a conceptelor și a evoluțiilor specifice spațiului răsăritean. Ea cuprinde două volume și este un instrument unic în patrimoniul academic românesc, deosebit de util și pentru a cărui elaborare s-au depus eforturi deosebite.

Enciclopedia relațiilor internaționale cuprinde 479 de intrări, ordonate alfabetic. Acestea definesc și analizează termeni de referință din teoria și practica relațiilor internaționale: teorii clasice, paradigme, perspective, instituții, doctrine de securitate, organizații regionale și globale (politice, economice, culturale și de securitate), conferințe internaționale, termeni consacrați din studiile strategice și de securitate, precum și concepte/evenimente specifice Europei Răsăritene. Ca

metodologie de redactare a termenilor a fost folosită o structură-tip ce include: identificarea termenului; conceptualizarea sa; prezentarea și dezvoltările instituționale/teoretice/analitice; critici/reconsiderări ale termenului; statutul conceptului în prezent; bibliografie.

Textele care formează conținutul cărții au fost redactate de 26 de autori, cercetători din cadrul Departamentului de Relații Internaționale al Institutului de Științe Politice și Relații Internaționale „Ion I. C. Brătianu” și colaboratori externi, secretariatul volumului fiind asigurat de Sanda Cincă și Ruxandra Iordache. Lucrarea a fost întocmită sub coordonarea prof. univ. dr. Dan Dungaciu, director al Institutului de Științe Politice și Relații Internaționale al Academiei Române, președintele Fundației Universitare a Mării Negre din România.

La eveniment au participat ambasadorii Liviu Bota, Sergiu Celac, Cristian Diaconescu, cercetători și specialiști în domeniu, ziariști, publicul iubitor în domeniu.

„*Enciclopedia relațiilor internaționale* este un proiect fundamental al Academiei Române, a spus Dan Dungaciu și face parte dintr-o succesiune de trei proiecte fundamentale ale Academiei Române“. Urmează enciclopedia diplomației și enciclopedia gândirii politice românești.

Vorbitorii au subliniat importanța apariției lucrării subliniind că este primul demers de acest fel în România. Este o lucrare de căpătâi și cel mai important, este rezultatul unei viziuni, a unei concepții, a unei perspective românești asupra relațiilor internaționale.

Enciclopedia Relațiilor Internaționale este prima enciclopedie de acest profil scrisă de cercetătorii din România, a mai spus Dan Dungaciu. Particularitatea nu constă, însă, doar în acest amănunt bibliografic, ci în faptul că situarea cercetătorilor se resimte pe tot parcursul volumului. *Enciclopedia* nu este doar un inventar clasicizat de doctrine, strategii, concepte sau evenimente globale majore etc., ci și o oglindă a conceptelor și a evoluțiilor specifice spațiului răsăritean pe care volume de acest tip publicate în spațiul occidental tind, din rațiuni ușor de înțeles, să le ignore aproape cu desăvârșire, a subliniat coordonatorul lucrării.

DUPĂ COMUNISM. ESTUL ȘI VESTUL ÎN STUDIU A ȘAPTEA CONFERINȚĂ INTERNAȚIONALĂ CEPOS

Centrul de Studii Politice Postcomuniste (CEPOS), înființat în noiembrie 2012 sub egida Universității din Craiova, a găzduit între 24 și 25 martie 2017, în splendida Casă a Universitarilor din Craiova, cea de a 7-a Conferință Internațională Anuală: “After Communism. East and West under Scrutiny“. Așa cum au intenționat organizatorii, Conferințele Internaționale CEPOS au devenit evenimente „care înseamnă deopotrivă istorie și actualitate“ și care cuprind perspective diverse de cercetare în domeniul comunismului și postcomunismului și expe-

riențe de cunoaștere care, la 27 de ani după căderea comunismului, reflectă atât detașarea emoțională cât și implicarea susținută în crearea abordărilor interdisciplinare ale relațiilor Est-Vest.

Studiul istoriei recente a fostului spațiu comunist în conexiune cu lumea occidentală a fost realizat în această a șaptea ediție anuală a Conferinței “After Communism. East and West under Scrutiny”, conform *Conference’s Book of abstracts*, în următoarele coordonate exemplare: peste 100 de participanți – profesori, cercetători, profesioniști, peste 100 de lucrări și rapoarte prezentate, 14 țări participante: Brazilia, Bulgaria, Republica Cehă, Croația, Kazahstan, Kosovo, India, Irak, Macedonia, Marea Britanie, Muntenegru, Polonia, România, Turcia, membri ai Comitetelor Organizatorice și Științifice din 5 țări, indexare în 10 baze de date și cataloage internaționale, 4 numere ale *Revistei de Științe Politice. Revue des Sciences Politiques* în 2017. Este demn de menționat faptul că *Revista de Științe Politice. Revue des Sciences Politiques* a înregistrat în februarie 2017, 85.800 de rezultate în Google search, fiind indexată și recenzată în numeroase baze de date și cataloage internaționale de referință.

Conferința s-a deschis cu o sesiune plenară și s-a derulat în paneluri în 8 sesiuni. Panelurile desfășurate vineri, 24 martie a.c., au fost: “Political Theories and Ideologies”, “Institutions, Policies & Regional Development”, “Transitions, Local Governance & Justice Reform”, “Identity, Faith & Human Rights”, “Education Policies, Human Resources and Social-Economic Outcomes”, “Regional Policies and Social Inclusion”. Sâmbătă, 25 martie a.c., a avut loc sesiunea comună „Revolution and Political History” și panelurile: “Security and Diplomacy in National and Euro-Atlantic Environment” și “Transition, Media Imagology, Communication and Geopolitics”. Panelul la care am participat, “Political Theories and Ideologies”, a inclus următoarele lucrări: Sorin Liviu Damean (Facultatea de Științe Sociale, Universitatea din Craiova), *A “Lived” Experience: Memoires from the “Golden Age” of Nicolae Ceaușescu*; Mihaela Ștefania Ivănescu (Facultatea de Istorie și Științe Politice, Universitatea „Ovidius” din Constanța), *From The People’s Choice to the Social Media Voting Platforms. The 2014 Romanian Presidential Elections and the Sociological Construction of Voting Decisions*; Mihai Ghițulescu (Facultatea de Științe Sociale, Universitatea din Craiova), *Other People’s Choices. A Peculiarity of the Current Romanian Electoral System*; Gabriela Tănăsescu (Institutul de Științe Politice și Relații Internaționale „Ion I. C. Brătianu” al Academiei Române), *Cohabitation as a problem of the Romanian semi-presidentialism*; Costela Iordache, Cristina Șoșea (Facultatea de Științe, Universitatea din Craiova), *The Industrial Heritage within the South-West Oltenia Development Region, in Transition between Former Excessive Socialist Model and the Post-Communist Reconversion Problematics*; Mihaela Camelia Ilie (Facultatea de Științe Sociale, Universitatea din Craiova), *The weakness of the executive power during King Carol II monarchical authoritarian regime. Case study: Constantin Argetoianu’s government (September 28th – November 23rd 1939)*; Lucian Dindirică (Universitatea din Craiova, Biblioteca Județeană „Alexandru & Aristia Aman”, Craiova), *Romanian political world in Interwar Period reflected in French media*; Florin Nacu (Institutul de Cercetări Socio-Umane „C.

S. Nicolăescu Ploșor“ al Academiei Române, Craiova), “East“ and “West“ in the second half of the 19th century – between the need for models and the establishment of a Romanian national system. În sesiunea comună “Revolution and Political History“ au fost prezentate următoarele lucrări: Jan Bureš, *Klement Gottwald: Study on the metamorphosis of a political leader (1945-1948)*; Petr Just, *Czech Bicameralism 1996-2016: Marked by Conflict or Cooperation?*; Jakub Charvát, *Single nationwide electoral district, proportionality and territorial representation: a case study of the Slovak Republik*, toți trei de la Department of Political Sciences and Humanities, Metropolitan University Prague.

Prin participarea specializată și impresionantă din România și din străinătate și prin calitatea lucrărilor, prin tonul și atmosfera dezbaterilor, cea de a 7-a Conferință Internațională Anuală “After Communism. East and West under Scrutiny“ poate fi considerată una dintre cele mai importante manifestări științifice ale României în sfera cercetării politice.

Gabriela Tănăsescu

CONFERINȚA SOCIETĂȚII INTERNAȚIONALE „TOMA DE AQUINO“ (S.I.T.A.), FILIALA ROMÂNĂ

Pe 12-13 mai 2017, la Facultatea de Teologie Romano-Catolică a Universității din București a avut loc Conferința Societății Internaționale „Toma de Aquino“ (S.I.T.A.), Filiala Română, anul acesta fiind dezbătută generoasa temă „Despre bunătate. Abordări filosofice, teologice și interdisciplinare“.

Bunătatea este suma virtuților teologice cultivate de aceia care trăiesc potrivit principiul hristic al existenței în componenta sa etică. Pentru că în bunătate se regăsesc iubirea (de unde decurg răbdarea, blândețea, compasiunea, iertarea, modestia, generozitatea), speranța (care implică mila și milostenia, altruismul, indulgența, îndurarea, toleranța), credința (bazată pe recunoașterea divinității al cărei principiu este binele). Cu alte cuvinte, bunătatea este caracteristică pentru omul a cărui moralitate, structurată de dărnicie, dragoste, iertare, milă, omenie, prietenie, înseamnă totodată a imita bunătatea lui Dumnezeu.

O problemă demnă de dezbateri ar fi aceea dacă bunătatea poate face parte dintre virtuțile omului politic modern, dat fiind că în binecunoscuta lucrare *Principele* a lui Machiavelli, bunătatea nu pare a-și găsi locul. Viziunea realistă a lui Machiavelli asupra politicii ca activitate dominată de forță, viclenie, corupție, lăcomie și urmărirea interesului propriu implică și imoralitatea omului politic. Astfel, departe de concepțiile clasice ale virtuții, omul capabil machiavellian se caracterizează prin ambiție, abilitatea calculată de a se menține la putere, cruzimea în caz de nevoie, capacitatea de adaptare în orice situație nouă. Dacă aceste caracteristici ale omului politic pot fi cu ușurință recunoscute în istoria modernă și

postmodernă, anumite trăsături precum curajul, energia, stăpânirea de sine, capacitatea de previziune și forța de caracter (virtuți la rândul lor postulate de Machiavelli) sunt rarități – și nici măcar la nivelul acestora nu se regăsește bunătatea.

Este totuși posibilă o reevaluare etică a omului politic cu o viziune umanistă în virtutea căreia promovează politici sociale bazate pe filantropie, toleranță, clemență, caritate, iertare, ospitalitate?

Încercând să răspund la această întrebare, în cadrul Conferinței am prezentat lucrarea “Poate fi bunătatea o virtute a omului politic modern?”.

Ca în fiecare an, lucrările acestei conferințe au oferit participanților o reală bucurie a comunicării și dezbaterii intelectuale, ideile lucrărilor prezentate fiind deopotrivă originale și documentate cu profesionalism de cea mai înaltă clasă, după cum o ilustrează și programul Conferinței: *Cuvânt de deschidere*, Wilhelm Dancă, Președintele Societății Internaționale „Toma de Aquino“, filiala română; Partea I, Moderator: Florina Rodica Hariga (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza“ Iași): Wilhelm Dancă (Universitatea din București), *Ființa ca bunătate, valoarea și principiul finalității*; Gabriela Blebea Nicolae (Universitatea din București), *De ce dreptatea ar trebui să fie o expresie a bunătății?*; Ana Petrache (Universitatea din București), *A citi Sfântul Toma astăzi: spiritul sau litera tomismului?*; Eduard Nicolae Bucur (Universitatea din București), *Înclinarea naturală spre bine și dorința de a posedea în cultura simulacrului*; Partea a II-a, Moderator: Eduard Nicolae Bucur (Universitatea din București): Ioan Dura (Universitatea „Ovidius“ din Constanța), *Fenomenologia religioasă a bunătății în experiența religioasă ascetică. O perspectivă comparativă între creștinism și religiile orientale*; Cristinel Nicolae Teșu (Universitatea „Lucian Blaga“ Sibiu), *Bunătatea lui Dumnezeu și bunătatea omului în teologia ortodoxă*; Cristian Vechiu (Universitatea din București), *Despre bunătatea lui Dumnezeu în filozofia și teologia sfântului Anselm*; Dorin Cozan (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza“ Iași), *Dacă cititul în stele este o cercetare demnă de un tomist. Însemnări pe marginea art. 5, Q. 95 (Dacă divinația care are loc cu ajutorul astrelor este nepermisă) din ST Ila Ilae, cu privire la bine și rău în gândirea tomistă*; Florina Rodica Hariga (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza“ Iași), *În ce măsură este mila o formă de bunătate? Răspunsul lui Thoma d’Aquino din Summa Theologica, Ila Ilae, Q. 30-33*; Partea a III-a, Moderator Wilhelm Dancă (Universitatea din București): Lorena Stuparu (Academia Română), *Poate fi bunătatea o virtute a omului politic modern?*; Andrei Bereschi (Universitatea „Babeș-Bolyai“ Cluj-Napoca), *Robustul, fragilul și antifragilul în raportul politic bine-rău*; Iovan Drehe (Universitatea „Babeș-Bolyai“ Cluj-Napoca), *Bine comun și regim politic*; Bogdan Alexandru Duca (Universitatea din București), *Bunătatea ca o categorie teologico-politică*; Partea a IV-a, Moderator: Gabriela Blebea Nicolae (Universitatea din București), Gabriela Tănăsescu (Academia Română), *Bunătatea și formarea sinelui ca subiect moral. Charles Taylor*; Florina-Aida Bătrînu (Universitatea din București), *În căutarea celui bun*; Roxana Zanea (Université Libre de Bruxelles), *Pictorul JEAN FOUQUET și mecenatul princiar*; Andreea Raluca Muraru (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza“ Iași), *Despre bunătate în societatea ro-*

mânească; George Curinii (Universitatea din București), *Bunătatea umană – o expresie a nevoii de semnificație și/sau o expresie a imitării lui Cristos*.

Întrebările, comentariile, dialogurile cărora li s-a acordat un timp substanțial în program, desfășurându-se într-o atmosferă colegială și plină de căldură umană au fost expresia unui real interes al participanților pentru această temă esențială a condiției noastre actuale.

Lorena Stuparu

CONFERINȚA INTERNAȚIONALĂ “A SOCIAL EUROPE FOR YOUTH: EDUCATION TO EMPLOYMENT“, ORADEA

Pe 18-20 mai a. c. s-a desfășurat la Oradea Conferința internațională *A social Europe for youth: education to employment*, organizată cu sprijinul Comisiei Europene, Programul Jean Monnet al Uniunii Europene, Universității din Oradea, Facultatea de Istorie, Relații Internaționale, Științe Politice și Științe ale Comunicării și Centrului de Cercetare pentru Probleme de Identitate și Migrație (RCIMI).

Pornind de la premisa că „Există o serie de valori comune care formează baza modelului social european“, iar „acestea includ democrația și negocierea colectivă a drepturilor individuale, economia de piață, egalitatea de șanse pentru toți și bunăstarea socială și solidaritatea“, programul Conferinței reflectă interesul real al organizatorilor și participanților pentru analiza valorilor sociale și morale ale Uniunii Europene, în contextul dezbaterilor actuale privind instituțiile democratice pe care se bazează această construcție politică de o mare complexitate.

Sesiunea plenară a cuprins următoarele comunicări: Brândușa Armanca (Universitatea „Aurel Vlaicu“ din Arad, Departamentul de Jurnalism), *Collaborative Journalism in Europe, the new paradigm of news organizations*; George Poede (Universitatea „Al. I. Cuza“ Iași), *Social exclusion as a Threat to Democracy*; Radu Carp (Universitatea din București), *Challenges for the current European welfare system: institutional and policy design for a limited reform*; Lia Maria Pop (Universitatea din Oradea), *European Academic Research – MIME project and the development of the University of Oradea*.

Temele secțiunilor în cadrul cărora au fost susținute sau prezentate comunicări sunt deosebit de relevante pentru tema aflată în dezbateri: “Social integration of vulnerable groups, social dialog“; “Communication, youth and social culture“; „Education, equality, social exclusion“; “The quality of education and organizational culture“; “EU governance, EU Policies and new challenges on the EU Social model“; “Social values in education, education and employment“; “Migrants’ Integration, Policies and Diplomacy“; “Labor, market dynamic and Youth unemployment“.

Dintre comunicările prezentate amintim următoarele titluri: Katarzyna Balandynowicz-Panfil (Institute of International Business of the University of Gdańsk, Poland), *The role of the elderly in building the Europe of the future*; Angela Calancea (Free International University of Moldova, Chișinău), *The Development of Social Abilities in Children with Special Educational Needs* (CES); Justice Richard Kwabena Owusu Kyei (Ph.D. candidate, Institute of Philosophy and Sociology of the Polish Academy of Sciences, Warsaw, Poland), *The Effect of Religious Field in the Political Integration of Second Generation Ghanaians in Amsterdam*; Radu Rotari (MA student, Free International University of Moldova, Chișinău), *Contemporary Adolescents: the Vulnerability that Arises Aggression*; Gabriela Goudenhooff (Universitatea din Oradea), Loredana Cherecheș (MA student, Universitatea din Oradea), *Domestic violence in Roma families*; Yevheniya Yuriychuk (Faculty of History, Political Sciences and International Relations, Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University, Mykola Prokhorov, Ukraine), *New media's role in the social adaptation of Ukrainian youth in Poland*; Ionela Carmen Botoșoțeanu (Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași), *Social media and its impact on youth*; Paul Kun (Universitatea de Vest din Timișoara), *Roma people between assimilation and marginalisation*; Emanuel Copilaș (Universitatea de Vest din Timișoara), *Economic and social inequalities in the European Union. A general overview*; Gabriela Goudenhooff (Universitatea din Oradea), *Diaspora – a case of exposure to a double exclusion*; Dan Apățeanu (Universitatea din Oradea), *The influence of social exclusion on the accession to the healthcare system in Romania*; Ludmila Zmuncila (PhD Student, USPEE “C. Stere”, ULIM, Chișinău), Tatiana Cemurtan (MA Student, USPEE “C. Stere”, Chișinău), *Organizational culture – the factor for achieving academic excellence*; Dorina Țicu (Universitatea „Al.I. Cuza”, Iași), *From a Model of European Social Policy to National Realities*; Sergiu Mișcoiu (Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca), Dan Petrică (PhD student, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca), *Failed States and Interdependences. A Mutually Constitutive Relation?*; Lorena Valeria Stuparu (Institutul de Științe Politice și Relații Internaționale „Ion I. C. Brătianu” al Academiei Române), *The education in the spirit of moral values as a possible solution to of social exclusion*; Alina Silian (Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca), Ovidiu Oltean (Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca), Anatolie Coșciug (Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca/Doctoral Researcher Bielefeld University, Germany), *Between Policies and Practice in the Development of VET in Romania: driving forces, local dynamics and normative tensions*; Lia Maria Pop (Universitatea din Oradea), Irina Mihaela Pop (Universitatea din Oradea), *Interacting with the Migrants at the EU borders with Serbia*; István Polgar (Universitatea din Oradea), *European Integration processes of the migrants through Structural Funds. A Socio-economic, political and cultural dimensions*; Adrian Netedu (Universitatea „Al.I. Cuza”, Iași), *Higher education graduates and labour market insertion. Some conclusions from sociological research in Europe and Romania*; Ioan Horga (Universitatea din Oradea), *Borders and labor markets. Recent evolutions old issues*; Ioan Hosu (Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca), Mihnea S. Stoica (Universitatea Babeș-Bolyai,

Cluj-Napoca), *Political views of the youth on the European Union*; Mircea Brie (Universitatea din Oradea), Alin Ionuț Cornel Moise (PhD student, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca) *Romania and Hungary 2007-2017: employment rate by educational attainment level in the context of EU accession and the economic crisis*.

Comunicările susținute și prezentate cât și excelența organizare au asigurat succesul acestui eveniment științific remarcabil, centrat pe o temă de dezbatere vie, capabilă să reflecte responsabilitatea privind viitorul Europei.

Lorena Stuparu

CONFERINȚA NAȚIONALĂ DE ESTETICĂ ȘI FILOSOFIA ARTEI „ION IANOȘI“, EDIȚIA a V-a, SUBLIMUL ÎN CULTURĂ

Anul acesta, pe 19-20 mai la Facultatea de Filosofie a Universitatea din București s-au desfășurat lucrările prestigioasei Conferințe Naționale de Estetică și Filosofia Artei „Ion Ianoși“, organizată de CCIIF – Centrul de Cercetare a Istoriei Ideilor Filosofice și Facultatea de Filosofie din București.

Ajunsa la a V-a ediție, conferința a avut ca temă „Sublimul în cultură“, dat fiind că Ion Ianoși, profesor de filosofie și estetică la Universitatea din București, scriitor și membru de onoare al Academiei Române, a abordat această temă în multe dintre lucrările sale (*Estetica*, 1975; *Nearta-Artă*, 1982 ș.a.), consacrandu-i și o trilogie: *Sublimul în estetică* (1983), *Sublimul în artă* (1984), *Sublimul în spiritualitatea românească* (1987).

Organizatorii Conferinței au considerat că „această temă este și astăzi de actualitate, nu numai în manifestările artistice, dar și în gândirea estetică“, și aceasta pentru că „sublimul este noțiunea capabilă să dea seamă de complexitatea stărilor estetice, etice și filosofice“, Profesorul Ianoși considerând că sublimul este „cea mai etică dintre calitățile estetice ale omului“, și analizând nuanțat relația între estetic și religios în interiorul sublimului.

Principalele întrebări ale Conferinței au fost: „În ce măsură gustul asociativ sporit al secolului nostru poate profita de deschiderile sublimului spre variate direcții de cercetare culturale? Pot oare sensurile kantiene ale sublimului să mai ofere astăzi răspunsuri la problemele morale și estetice ale societății contemporane? Care sunt cauzele pentru care sublimul ca modalitate estetică este cunoaștere și înțelegere a vieții și a imperativelor etice majore?“.

Răspunsuri la aceste întrebări au fost date în sesiunea plenară de către profesorii Alexandru Boboc și Vasile Morar, evocând opera scrisă și opera pedagogică a omului de cultură, dar și personalitatea luminoasă a lui Ion Ianoși. În cadrul aceleiași sesiuni plenare, constituindu-se de asemenea ca interpretări problematizante ale paradoxalei noțiuni de sublim au fost prezentate următoarele comuni-

cări: Alexandru Ștefănescu (Universitatea Dimitrie Cantemir), *De la frumos la sublim. O micro-reconstrucție a retoricii clasice*; Lorena Păvălan-Stuparu (Institutul de Științe Politice și Relații Internaționale „Ion I. C. Brătianu“ al Academiei Române), *Diferența dintre sublim și sacru în interpretarea lui Ion Ianoși*; Popescu Mircea, (drd., Universitatea din București, Facultatea de Filosofie), *Despre sublim în opera literară. Studiu de caz: Dostoievski*; Mihaela Pop (Universitatea din București, Facultatea de Filosofie) «*Impuritatea artei*» în *viziunea Profesorului Ion Ianoși*.

În cadrul celei de a doua sesiuni plene au fost prezentate următoarele lucrări: Cornel Moraru (drd., UNARTE București), *Categorii estetice și categorii ale intelectului. O schiță a construirii hermeneutice a categoriei sublimului*; Lorin Ghiman (cercetător independent), *Tematizări post-kantiniene ale sublimului în epoca revoluțiilor politice și culturale*; Ștefan Călin, (drd., Universitatea din București, Facultatea de Filosofie), *Posibile deconstrucții ale sublimului kantian*; Horia Pătrașcu (Departamentul de Științe Socio-Umane, Universitatea Politehnică din București), *Discursul apofatic – formă de expresie a sublimului*; Emilia Faur (drd., Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj), *Avangarda, sublimul și chestiunea autonomiei artei*; Rodica Ivan-Hainz (drd., Universitatea din București, Facultatea de Filosofie), *Sublimul în concepția lui N. Hartmann*; Petranche Berchi Adelaida (drd. Universitatea din București, Facultatea de Filosofie), *Sublimul între etic și demonic*; Ion Mihaela Lucia (Universitatea „Valahia“), *Sublimul operei de artă. Studii de caz*; Carla Schoppel (drd., Universitatea din București, Facultatea de Filosofie), *Tragicul și estetica sublimului în arta lui Gheorghe Fikl*; Ioana Nicolae (drd., Universitatea din București, Facultatea de Filosofie), *Sublimul schizofrenic și arhetipul umbrei în societatea contemporană*.

Pe 20 mai s-a desfășurat sesiunea studenților Facultății de Filosofie din București.

Comunicările prezentate au reușit să evidențieze modernitatea și actualitatea sublimului în „mixtura“ neartei cu arta și a deschiderii acestei noțiuni către cotidian și tot ce este omenesc, către etic și religios în viziunea lui Ion Ianoși.

Tododată, acest eveniment a reprezentat una dintre cele mai potrivite modalități de a evoca personalitatea complexă a profesorului, scriitorului, omului de cultură și academicianului Ion Ianoși, care a vorbit și a scris ca nimeni altul despre frumos și sublim, despre Dostoievski, Thomas Mann, Tolstoi, despre artă în toate configurațiile ei și despre subtilele distincții dintre estetic și frumos, dintre estetic și artistic, despre complexele relații ale esteticii cu filosofia și literatura, cu viața personală și politica, considerând că: „Tot ce merită a fi cunoscut și recunoscut ca «*formă vie*», în indestructibila și netransportabila ei unicitate, *se apropie de «opera de artă»* (s.a.): câte un produs, câte un om, câte un colț de natură, prins (și) în impactul dintre obiect și subiect (subiectul creator și/sau subiectul receptor), impact care își modelează și își remodelează mereu componentele.

E foarte veche, dar și demnă de reactivare această perspectivă estetică, artistică, poetică (poietică) asupra noastră, a vieții noastre, a activităților și interrelațiilor noastre. E o posibilă perspectivă contemporană, care e totodată și retrospectivă

și prospectivă. Ea conjugă profunzimea de care suntem mândri cu lărgimea pe care o mai și uităm. Ea ne suplimentează rigoarea printr-o mai mare libertate – de simțire, de gândire, de acțiune“ (Ion Ianoși, *Opțiuni*, București, Ed. Cartea Românească, 1989, pp. 185-186).

Lorena Stuparu

SPAȚIUL EUROPEAN ÎNCOTRO? REFORMĂ UNIUNII EUROPENE A PATRA CONFERINȚĂ NAȚIONALĂ FSPUCDC – ISPRI

Conferința „Spațiul public european încotro? Reforma Uniunii Europene – implicații în planul securității și al comunicării publice“ este parte a colaborării deja tradiționale dintre Institutul de Științe Politice și Relații Internaționale „Ion I. C. Brătianu“ al Academiei Române și Facultatea de Științe Politice a Universității Creștine „Dimitrie Cantemir“. La această a patra ediție a Conferinței dedicată evoluțiilor spațiului public european, Comisia pentru apărare, ordine publică și siguranță națională a Camerei Deputaților, Parlamentul României, a devenit cel de-al treilea organizator și a fost gazda evenimentului, la 29 mai 2017.

În motivarea unei dezbateri asupra reformei blocului comunitar, asupra reevaluării principiilor fondatoare ale Uniunii Europene și asupra modelelor alternative de cooperare europeană, de interes pentru comunitatea academică, clasa politică și strategii din domeniul securității și apărării, inițiatorii Conferinței au reliefat ca „provocări pentru stabilitatea țărilor membre ale Uniunii Europene“: reconfigurarea relațiilor de putere la nivel global, rezultatul alegerilor prezidențiale din SUA, rezultatul referendumului privind ieșirea Marii Britanii din Uniunea Europeană, ascensiunea discursului populist și a liderilor naționaliști. În consecință, gruparea comunicărilor și discuțiilor a urmat această configurare a factorilor care afectează stabilitatea Uniunii Europene.

Keynote speakers Conferinței au fost: Florian Răpan, decanul Facultății de Științe Politice a Universității Creștine „Dimitrie Cantemir“, Dorel-Gheorghe Căprar, președintele Comisiei pentru apărare, ordine publică și siguranță națională a Camerei Deputaților, și Dan Dungaciu, directorul Institutului de Științe Politice și Relații Internaționale „Ion I. C. Brătianu“ al Academiei Române. Temele celor trei prelegeri, care s-au bucurat de un deosebit interes, au fost, în ordine, poziția geostrategică a României în zona extinsă a Mării Negre (prof. Florian Răpan), provocările pe flancul sud-estic al Alianței Nord Atlantice (drd. Dorel-Gheorghe Căprar), provocările războiului informațional și rigorile cercetării în acest domeniu (prof. Dan Dungaciu).

Lucrările Conferinței s-au desfășurat în trei grupaje tematice. Primul, circumscris celui mai important capitol din perspectiva evoluției viitoare a Europei – „Problemele reformării Uniunii Europene“ –, a reunit următoarele lucrări:

Gabriela Tănăsescu (Institutul de Științe Politice și Relații Internaționale „Ion I. C. Brătianu“ al Academiei Române), *Regândirea proiectului european – Europa mai multor viteze, ritmuri, intensități*; Lucian Bogdan Jora (Institutul de Științe Politice și Relații Internaționale „Ion I. C. Brătianu“ al Academiei Române), *Brexit – diplomația publică – reforma și contrareforma Uniunii Europene*; Bogdan Mihai Popescu (Institutul de Științe Politice și Relații Internaționale „Ion I. C. Brătianu“ al Academiei Române), *Democrația directă și dilemele brexitului*; Vladimir Mitev (jurnalist independent, Sofia, Bulgaria), *Perspective critice asupra evoluției Bulgariei în Europa celor două viteze*; Cristian-Ion Popa (Institutul de Științe Politice și Relații Internaționale „Ion I. C. Brătianu“ al Academiei Române), *UE – o constelație postnațională?*.

„Criza valorilor, comunicării și discursului public european“ a constituit tema generică a celui de al doilea grupaj de comunicări. Lucrările susținute au fost următoarele: Lorena-Valeria Stuparu (Institutul de Științe Politice și Relații Internaționale „Ion I. C. Brătianu“ al Academiei Române), *Forme actuale de manifestare a populismului și valorile Uniunii Europene*; Ilarion Țiu (Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir“), *Discursul conservator un mod de compromitere a valorilor Uniunii Europene? Cazul Coaliției pentru Familie*; Aurel Giugăl (cercetător asociat, Centrul CICADIT Universitatea din București), *Schimbări demografice în Europa postbelică*; Enache Tușa (Institutul de Științe Politice și Relații Internaționale „Ion I. C. Brătianu“ al Academiei Române), *Naționalism și europenism în discursul public românesc postaderare*; Cristina Marghioala (Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir“), *Reprezentări media ale atribuirii fondurilor europene*; Maria Cernat (Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir“), *„Rusofobia“ – reprezentări media ale Federației Ruse*.

Sub titlul „Cultura de securitate a UE și războiul informațional“, au fost cuprinse următoarele comunicări: Lucian Dumitrescu (Institutul de Științe Politice și Relații Internaționale „Ion I. C. Brătianu“ al Academiei Române), *Narațiuni strategice. Conexiunea cultură de securitate – război informațional*; Gheorghe Ciascai (Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir“), *Fake-news, post-adevăr și ascensiunea euroscepticismului în mass-media europene*; Luminița Kohalmi (Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir“), *NATO vulnerabilities on Europe's Eastern flank. The absence of communication mechanisms to counteract Russia's informational aggression. The case of Romania*; Radu Cupcea (Institutul de Științe Politice și Relații Internaționale „Ion I. C. Brătianu“ al Academiei Române), *Trolii moldoveni și războiul lor absurd împotriva României*; Nicolae Țibrigan (Institutul de Științe Politice și Relații Internaționale „Ion I. C. Brătianu“ al Academiei Române), *Site-urile de dezinformare din Romania și R. Moldova în epoca „post-adevar“*.

Comunicările, care urmează să fie publicate integral, și dezbaterile care le-a urmat, dar care s-a dovedit insuficientă în raport cu importanța subiectelor abordate, a decelat puncte de vedere și perspective relevante pentru cercetarea realităților politice, geostrategice și informaționale la nivel european și mondial.

Gabriela Tănăsescu

EMINESCU, OMUL DEPLIN AL CULTURII ROMÂNE A VII-A EDIȚIE

Ediția a VII-a, a Sesiunii Omagiale „Eminescu, omul deplin al culturii române“, organizată de Academia Oamenilor de Știință din România la 21 iunie 2017, a avut ca tematică „Luceafărul, o ipostază romantică a geniului“. Manifestarea a fost deschisă de Gen. (rez.) prof. univ. dr. Vasile Cândeș, președintele de onoare al Academiei Oamenilor de Știință din România, prof. univ. dr. Adrian Badea, președintele Academiei Oamenilor de Știință din România, prof. univ. dr. Angela Botez, președintele Secției de Filosofie, Teologie, Psihologie și Jurnalism a AOSR, și IPS Teodosie, Arhiepiscopul Tomisului, publicul fiind compus din cercetători științifici, cadre didactice universitare, oameni de cultură, studenți etc.

Henrieta Anișoara Șerban, CS II dr. la Institutul de Științe Politice și Relații Internaționale „Ion I. C. Brătianu“ a prezentat comunicarea intitulată „Imaginea Luceafărului ca paradigmă aspirațională“. În comunicare, cercetătoarea dezvoltă ideea că *Luceafărul* ne aduce un model al întâlnirii lumilor, în care ceea ce este lumesc și ceea ce este nepieritor își clarifică adevărurile, aspirațiile și limitele. *Luceafărul este o poveste a geniului*. Preocuparea pentru genialitate și conștiința propriei genialități a lui Eminescu sunt clare. Eminescu înțelegea ca nimeni altul dimensiunea filosofică a folclorului, folclor în care vedea „poarta stelară“ spre începuturi imaculate, spre tainele tuturor enigmelor, spre origini clarificatoare ale firii și gândirii, spre rostiri care ne aduc mai aproape de divin. De la această observație pornește conturarea imaginii Luceafărului ca paradigmă aspirațională. Fantezia are rol eliberator. Fantezia sparge tiparele și limitele, prin creație și anume creație de imagini, care ca lelele suferă mințile în faldurile lor. Geniul este menit să se confrunte cu răsturnări și căutări, iar acestea dau tonusul dramatic al creației geniului. Geniul eminescian mai cu seamă este demiurg creator de imagine.

Simbol al nelumescului, imaginea Luceafărului surprinde o frumusețe, o tinerețe ca expresie a eternității, dar este o frumusețe înspăimântătoare, cutremurătoare, ca un adevăr absolut: „Părea un tânăr voievod/Cu păr de aur moale./ Un vânător giulgi se-ncheie nod/ Pe umerele goale./Iar umbra feței străverzii/E albă ca de ceară - /Un mort frumos cu ochii vii/Ce scânteie-n afară./.../Pe negre vițele-i de păr/ Coroana-i arde pare,/Venea plutind în adevăr/Scăldat în foc de soare.“

Alte comunicări științifice prezentate: IPS Teodosie, *Luceafărul, în viziune teologică*; Angela Botez, *Luceafărul în cărți și comentarii*; Victor Botez, *Eminescu în viziunea lui Tudor Vianu*; Ioan N. Roșca, *Gândiri și imagini cosmologice și cosmogonice în poemul eminescian Luceafărul*; Dan Riga, Sorin Riga, Lucreția Brezeanu, *Strălucirea Luceafărului. Eminescu în lumina culturii naționale*.

Comunicatul de presă referitor la această sesiune a fost preluat de Agerpres, fiind disponibil la <https://www1.agerpres.ro/comunicate/2017/06/22/comunicat-de-pres-a-academia-oamenilor-de-stiinta-din-romania-17-33-51>

Elena Lazăr